

2022 – 2027

Hoofdstuk 8:

Betrokkenheid van belanghebbende instanties en voorlichting van het publiek

Hoofdstuk 8

1. Milieueffectenrapport

Ter voorbereiding van het openbaar onderzoek werd er een milieueffectenrapport besteld. Het studie bureau ARIES Consultant kreeg de opdracht om het te schrijven. Het document, gepubliceerd in maart 2021, is getiteld "Rapports sur les incidences environnementales des Plans de Gestions des Risques d'inondation en Wallonie (PGR) - Cycle2 2022 – 2027" (Milieueffectenrapporten van de Overstromingsrisicobeheersplannen in Wallonië - Cyclus 2: 2022-2027). Dit document kan geraadpleegd worden op het "Portail Inondation" (overstromingsportaal).

Dit milieueffectenrapport heeft tot doel de gevolgen van deze plannen voor de verschillende onderdelen van het milieu te beoordelen.

Het MER bestrijkt het hele Waalse grondgebied. De effecten worden op macroscopische schaal geanalyseerd. Ze worden globaal aangegeven, op de schaal van elk stroomgebiedsdistrict, hoewel bepaalde gebieden van het stroomgebiedsdistrict (SGD) meer getroffen kunnen zijn.

In het algemeen blijkt uit de analyse dat de ORBP-projecten een gunstig effect zouden moeten hebben. De projecten zijn gericht op vermindering van het overstromingsrisico, maar er zijn ook positieve synergieën met de verschillende milieuthema's, met name door:

- De verbetering van de infiltratie van het water in de bodem;
- De vermindering van de erosie en de zwevende deeltjes in de waterlopen;
- De ontwikkeling van omgevingen en inrichtingen ter bevordering van de biodiversiteit;
- De verbetering van de hydromorfologische kwaliteit;
- De vermindering van de materiële (woningen, economische activiteiten, landbouw, enz.) en menselijke schade;
- De verbetering van de natuurlijke landschappen;
- De ontwikkeling van de veerkracht van het gebied ten aanzien van de gevolgen van de klimaatverandering en vermindering van de blootstelling van het gebied aan klimaatschommelingen.

De analyse brengt enkele potentiële negatieve effecten aan het licht. Deze doen zich vooral voor tijdens de bouwfase, wanneer projecten worden uitgevoerd waarvoor werkzaamheden nodig zijn (ruimen of baggeren, onderhoud van de waterloop, reparaties, enz.). Deze negatieve effecten zijn voornamelijk:

- Risico op bodem- en waterloopverontreiniging tijdens de werkzaamheden door het gebruik of de opslag van koolwaterstoffen, olie, enz.;
- Risico op verstoring van gevoelige diersoorten tijdens de werkzaamheden;
- Risico op vernietiging van habitats door bouwmachines;
- Risico op bodemverdichting, destabilisatie of instorting van de oevers tijdens de werkzaamheden;
- Risico op verspreiding van invasieve soorten.

Er zijn nog andere negatieve effecten vastgesteld, maar de meeste daarvan hebben geen directe gevolgen voor de natuurlijke omgeving.

De in het kader van cyclus 2 van de ORBP's geplande projecten hebben dus weinig duidelijke negatieve gevolgen voor het milieu. Het gaat er dus niet om te voorzien in maatregelen om deze negatieve effecten te vermijden, te verminderen of te compenseren, maar veeleer om de aandachtspunten bij de uitvoering van bepaalde projecten aan te geven. Het gaat vooral om projecten die verband houden met de beschermingsfase, waarvoor werkzaamheden op of in de nabijheid van de waterloop nodig zijn. Om ervoor te zorgen dat met deze aandachtspunten rekening wordt gehouden, zouden de projectverantwoordelijken vóór de bouwfase systematisch controlemaatregelen kunnen uitvoeren.

Tegelijkertijd lijkt een beoordeling van de voortgang van de projecten via de PARIS-toepassing, zoals voorgesteld, ook relevant op het niveau van het deelstroomgebied.

2. Verloop van het onderzoek en behandeling van de ingediende verzoeken

Het ontwerp van ORBP 2022-2027 werd van 3 mei tot en met 3 september voor de gemeenten en overheden en tot 3 november 2021 voor het publiek aan een openbaar onderzoek onderworpen.

Een website met toegang tot de ontwerpplannen, het milieueffectrapport en de niet-technische samenvatting ervan, alsook een beknopte brochure werden online gezet.³²

Burgers konden hun aanvragen via verschillende kanalen indienen:

- Online: via de website en het online formulier;
- Schriftelijk: per e-mail of per post aan de Service Public de Wallonie ('Waalse Overheidsdienst');
- Mondeling bij hun gemeentebestuur.

Aan het einde van het openbaar onderzoek werden de gemeentebesturen en de overheden uitgenodigd om hun mening te geven over het ontwerp van ORBP 2022-2027 en over het MER, bij gebreke waarvan het advies als gunstig zou worden beschouwd.

Binnen de Waalse Overheidsdienst werden de opmerkingen behandeld door de Directie Onbevaarbare Waterlopen (SPW ARNE) en door de Directie Waterkundig Beheer (SPW MI).

De modaliteiten met betrekking tot dit onderzoek worden vermeld in artikel D.26§2 van het Waalse watercode ('Code de l'Eau').

Het doel van dit onderzoek is de mening van het publiek over de ontwerpplannen te verzamelen voordat deze definitief worden goedgekeurd door de Waalse regering en vóór 22 maart 2022 aan Europa worden gerapporteerd.

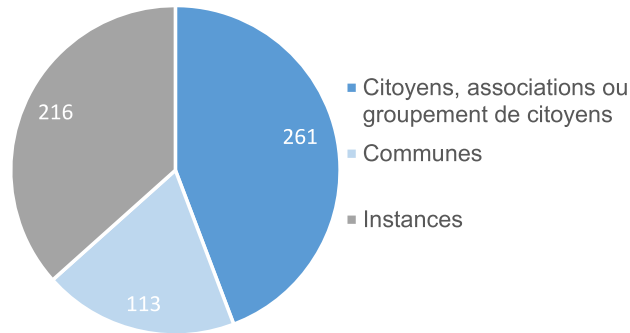
---

³² <https://inondations.wallonie.be/home/directive-inondation/plans-de-gestion-des-risques-dinondation/pgri-2022-2027.html>

3. Verzoeken en opmerkingen van het openbaar onderzoek

Er werden in totaal 590 opmerkingen gemaakt, waarvan 261 door burgers, verenigingen en/of burgergroeperingen, 216 door de overheid en 113 door de gemeenten.

Auteurs des avis

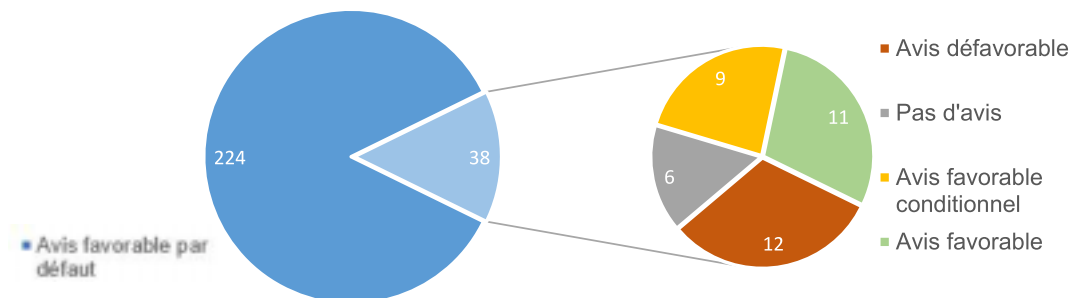

Figuur 107: Auteurs van de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte adviezen

Van de 262 Waalse gemeenten stuurden er 204 een slotverklaring.

Daarnaast hebben 38 gemeenten als instantie een advies ingediend: 11 zijn gunstig, 9 zijn gunstig onder voorwaarden, 6 hebben verklaard geen mening te hebben en 12 zijn ongunstig voor het ontwerp van ORBP 2022-2027. De overige 224 gemeenten hebben geen opmerkingen of adviezen ingediend, zodat hun adviezen standaard als gunstig worden beschouwd.

Avis des communes

Figuur 108: Adviezen van de gemeenten

Wat de andere instanties dan de gemeenten betreft, werden er 13 specifiek geraadpleegd. Negen hebben een advies uitgebracht: 8 zijn voorwaardelijk gunstig en 1 is ongunstig voor het ontwerp van ORBP 2022-2027.

4. Milieuverklaring

Om ervoor te zorgen dat volledig rekening wordt gehouden met de tijdens het openbaar onderzoek uitgebrachte adviezen, zijn deze adviezen gegroepeerd in categorieën van gelijksoortige verzoeken. Voor elke categorie is een analytische fiche opgesteld met systematisch de volgende elementen:

- Een korte beschrijving van de categorie en het soort commentaar dat zij bevat;
- De stappen die door de administraties zijn ondernomen om te rechtvaardigen dat het ontwerp van ORBP al dan niet moet worden gewijzigd;
- Een analyse van het aantal adviezen per categorie en een overzicht van het aantal en de aard van de wijzigingen die naar aanleiding van deze adviezen in het ontwerp van ORBP zijn aangebracht.

Er zijn in totaal 10 categorieën vastgesteld, die alle opmerkingen van burgers, instanties en gemeentebesturen omvatten. Voor elk van deze categorieën worden in punt 3.4 de analysefiches gepresenteerd. Er zij op gewezen dat de relevantie van de opmerkingen die niet tot wijzigingen hebben geleid, niet ter discussie wordt gesteld.

Alle wijzigingen die in het ontwerpplan zijn aangebracht naar aanleiding van de opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn gemaakt, zijn samengevat in punt 4 van dit document.

De onderstaande tabel toont de 10 categorieën en het totale aantal opmerkingen dat zij bevatten.

Tabel 71: Categorieën en aantal opmerkingen

CATEGORIEËN	AANTAL OPMERKINGEN
Voorstel tot verbetering van specifieke projecten	65
Voorstel voor verbetering op grotere schaal	39
Voorstel voor verbetering met betrekking tot de globale maatregelen van het ontwerp van plan	165
Opmerkingen over de overstromingen van juli 2021	31
Opmerkingen over andere regelgevings- of planningsinstrumenten	35
Opmerkingen over het Milieueffectenrapport	107
Opmerkingen over de kaarten met gebieden die zijn blootgesteld aan overstromingsgevaar	52
Methodologische opmerkingen	27
Open vragen & opmerkingen	17
Opmerkingen zonder voorstel	52

De details over de behandeling van de opmerkingen zijn te vinden in het document getiteld "Plans de Gestion des Risques d'Inondation : Déclaration environnementale" (Overstromingsrisicobeheersplannen - Milieuverklaring).

5. Samenvatting van de aanpassingen van de plannen

Naar aanleiding van de analyse van alle opmerkingen die tijdens het openbaar onderzoek zijn gemaakt, zijn wijzigingen in de ontwerpplannen aangebracht.

In de eerste plaats zijn 13 door de gemeenten voorgestelde projecten in de plannen opgenomen. Ze werden voorgesteld door de gemeenten Marche-en-Famenne, Wahlain en Nassogne. Ze zullen worden geïntegreerd in de PARIS-toepassing.

Tabel 72: ORBP-projecten die door de gemeenten zijn toegevoegd in het kader van het openbaar onderzoek

ETAPPE	SOORT MAATREGELEN	MAATREGELEN UIT DE MAATREGELENCATALOGUS	SOORT PROJECT	INITIATIEFNEMER VAN HET PROJECT	NR.	PROJECTNAAM	LESSE	OURTHE	DILE-GETE
Preventie	Andere preventie maatregelen	Geïntegreerd bodem-, erosie en afvloeiingsbeheer voor stroomgebieden	G	Walhain	1627	Evaluatie, analyse en uitvoering van door GISER aanbevolen voorzieningen			X
Bescherming	Natuurlijk beheer van overstromingen en afvloeiing en van het stroomgebied	Vochtige gebieden in stand houden en heraanleggen	G	Walhain	1628	Inrichtingen van het stroomgebied van de Nil te Tourinnes-Saint-Lambert			X
			D	Walhain	6959	Optimalisering van de site van de Pré d'Auffe stroomopwaarts van het dorp Nil-Saint-Martin			X
		Afvloeiing en erosie binnen landbouwpercelen en stroomgebieden verminderen	A	Marche-en-Famenne	1368	Werken aan de logica van afvloeiing en erosie op het "Plateau du Gerny".	X	X	
			A	Walhain	1629	Aanleg van heuvels-dammen in de holle wegen die de Spêchewijk bevoorraden			X
			A	Walhain	1630	Aanleg van een omleidingsvoorziening voor afvloeiingswater bij Val d'Alvaux			X
			A	Walhain	1631	Optimalisering van het greppelbeheer in de wijk Saint-Paul/Saint-Fromont			X
A	Walhain	1632	Aanleg van een sleuf/greppel en begeleiding van de waterafvoer Rue Hautbiermont			X			

Bescherming	Debietregeling	Wateropslagvoorziening	G	Nassogne	1637	Creatie van stormbekkens in de dorpen Masbourg, Forrière, Bande en Harsin.	X		
			A	Walhain	1633	Creatie van een stormbekken om het oppervlaktewater van de E411 die het gebied doorkruist, vast te houden.			X
			H	Walhain	1634	Studie voor de creatie van een TOG te Val d'Alvaux			X
			A	Walhain	1635	Studie en aanleg van een stormbekken op de plaats van de oude waterwinning Rue Cruchenère			X
			A	Walhain	1636	Creatie van het stormbekken van de wijk Saint-Paul			X

Talrijke opmerkingen hebben geleid tot wijzigingen in de globale maatregelen van de plannen.

Om veel relevante opmerkingen uit het openbaar onderzoek te integreren, is 1 in cyclus 1 verlaten globale maatregel opnieuw geïntegreerd (MG25-1) en zijn 6 nieuwe globale maatregelen toegevoegd aan de Overstromingsrisicobeheersplannen 2022-2027. Ze worden beschreven in onderstaande tabel.

Tabel 73: Nieuwe globale maatregelen opgenomen na het openbaar onderzoek

NIEUWE GLOBALE MAATREGEL	DOELSTELLING
25 – 1 Bij het beheer van bosgebieden rekening te houden met het afvloeiings- en erosieprobleem	Bij het kappen van een groot bosperceel worden er stroomafwaarts afvloeiingsproblemen geregistreerd. Doelstellingen: het risicobeheer in deze context verbeteren
49-2 Denkcoëfening over de verbetering van het beheer van de riolering en het stedelijk afvalwater	Inaanmerkingneming van de moeilijkheden in dichtbevolkte stedelijke gebieden, waar het onderhoud van de riolering vaak ontoereikend is. De taak van het rioolonderhoud toevertrouwen aan een specifieke operator. Wettelijk vastleggen wat het aanvaardbare overstromingsrisico is voor gebouwen die op riolering zijn aangesloten, aangezien dit bepalend is voor het ontwerp en de werking van rioleringsystemen. Technische normen vaststellen voor tankontwerp en minimaal buffervolume, en eraan herinneren dat dit buffervolume volgens de evacuatiehiërarchie moet worden geëvacueerd en waterbeheer op perceelsniveau zoveel mogelijk aanmoedigen.
50-2 De aanplanting van levende heggen, houtwallen en bomenrijen in heel Wallonië op doordachte wijze blijven ondersteunen, rekening houdend met de volgende ecosysteemcriteria: plaatselijk hydrologisch belang - biodiversiteit - landschap	De aanplanting van hagen, hakhout en bomen in Wallonië stimuleren om de waterstromen in agrarische stroomgebieden te verminderen, de oevers van waterlopen te stabiliseren, de risico's van droogte te verminderen en de biodiversiteit te vergroten, met inachtneming van de landschapsstructuren.
51-2 De feedback naar aanleiding van extreme overstromingen integreren.	De weerstand van Wallonië tegen het risico op extreme overstromingen verbeteren
52-2 Het waterdoorlatend maken van de bodem aanmoedigen om de infiltratie van water in stedelijke en semi-stedelijke omgevingen te bevorderen	De regenwaterafvoer in stroomgebieden verminderen door het water in de bodem te laten infiltreren. De maatregel komt tot uiting in verschillende oproepen tot het indienen van projecten voor gemeenten.
53-2 Het herstel na uitzonderlijke overstromingsgebeurtenissen met de betrokken actoren bevorderen	Op een veerkrachtige manier reageren en het grondgebied opnieuw opbouwen na de uitzonderlijke overstromingen van juli 2021 en de rol van het Waals Gewest in dit opzicht bepalen om de gevolgen van een toekomstige extreme gebeurtenis het hoofd te bieden.
54-2 De aandachtspunten analyseren die in het kader van het openbaar onderzoek geïdentificeerd werden	Rekening houden met de lokale opmerkingen van het openbaar onderzoek. De gemeenten en particulieren hebben een reeks aandachtspunten op het grondgebied aangewezen. Deze punten of plaatsen die geïdentificeerd werden als onderhevig aan overstromingen, werden geïnventariseerd.

Overstromingsrisicobeheersplannen 2022-2027

	Het zullen aandachtspunten zijn voor de verschillende lokale of regionale autoriteiten in de volgende cyclus van de ORBP's.
--	---

In het kader van de globale maatregel 54-2 geeft de onderstaande tabel een overzicht van de aandachtspunten die door burgers of gemeenten in het kader van het openbaar onderzoek naar voren zijn gebracht.

SOORT MAATREGELEN	MAATREGEL UIT DE MAATREGELENCATALOGUS	NR.	TITEL	PRIORITERING	AANVRAGER	BETROKKEN GRONDGEBIED	AANDACHTSPUNTEN
Andere preventiemaatregelen	Kennis verbeteren	55-2	De aandachtspunten analyseren die in het kader van het openbaar onderzoek geïdentificeerd werden	N	Gemeente	BLÉGNY	Beschermingsvoorziening - Blégnny
						Court-Saint-Etienne	Court-Saint-Etienne - Orne et Marche TOG van Suzeril – Thyle
					Particulier	Aarlen	Rue Habarue en rue de la Semois - Semois
						Beyne-Heusay	Overwelfde waterloop – Beyne-Heusay -Ruisseau des Moulins
						's Gravenbrakel	Slib van het stormbekken - Avenue du Stade – Le sans Fond
						Cerexhe	Retentiegebied en verkaveling – Fond des Gottes Waterlooponderhoud - Magne
						Chastre	Waterlooponderhoud - Chastre - Orne
						Court-Saint-Étienne (10x)	Afvoeiing en overloop– Sart Messire Guillaume – plateau du Chenoy -Ry de La Marache
						Eghezée	Waterlooponderhoud – rue de la Peuplerie - Marka
						Gerpennes	TOG te bestuderen – stroomopwaarts van Gerpennes (Hanzinne -Tarcienes -Hymiée – Fromiée)
						Jalhay	Molen van Dison – Solwaster - Hoëgne
						Terhulpen	Vastgoedprojecten – Mazerine en Argentine
					Marche-en-Famenne	Toevoeging van lokale retentieinrichtingen – Marche-en-Famenne Inrichtingen voor het beheer van het afvloeiingswater van de N4 - Barrière de Champlon).	

SOORT MAATREGELEN	MAATREGEL UIT DE MAATREGELENCATALOGUS	NR.	TITEL	PRIORITERING	AANVRAGER	BETROKKEN GRONDGEBIED	AANDACHTSPUNTEN
Belgisch Staatsblad d.d. 07-06-2023						Modave	Modderstromen en afvoergeulen - Modave
						Namen	Infractionele parking - Erpent
						Pont-à-Celles	Aanplanting van hagen – Pont-à-Celles Retentiegebieden - Pont-à-Celles Grachtonderhoud - Pont-à-Celles
						Zinnik	Waterlooponderhoud - Magne
						Thuin	Vastgoedprojecten overstroombare weiden – Thuin - Biemelle
						Walhain (2x)	Natuurlijk stormbekken - Hameau de Spèche - Nil
						Waver	Waterlooponderhoud - Ottignies - Dijle

Ten slotte zijn in dit document ook de volgende wijzigingen aangebracht:

- bijwerking van de tabel met globale maatregelen
- vermelding van het gemeenschappelijk trekkingsrecht in verband met overstromingen 2021;
- vergelijking van de aangekondigde kosten met die van de evenementen van 2021;
- aanvullende informatie over het verzoek om nieuwe gegevens op te nemen in de kartering;
- bijwerking van een weblink naar de catalogus van maatregelen van de eerste ronde op het overstromingsportaal;
- bijkomende informatie in hoofdstuk 8 "Betrokkenheid van belanghebbende organisaties en voorlichting van het publiek" met de resultaten van het openbaar onderzoek.

